

तस्यांश्चकसर्वालंबनायां सर्वत्यागरुतः निर्बीजसमाधिस्थस्यसुखंप्रत्यगानंदं विशतेइत्यपकृष्यते कोविशते योनिरिच्छःयोगफलेऽणिमादावपीच्छारहितः प्राणान्प्राणमनोबुद्धीन्द्रियात्मकंलिंगशरीरंलौकांतरगतिसाधनंयस्यजति सत्त्वाह्नीतनुं सुखमितिसामानाधिकरण्यं तत्प्रविशति नतूक्कामति तथाचश्रुतिः योकांमोनिष्कामआमकांमोनतस्यप्राणाउत्कामंत्यत्रैवसमवनीयंतइति तस्यशुद्धब्रह्मविदः अत्रात्मनिसमवनीयंतेएकीभावेनविलीयंतेइतिश्रुतिपदानामर्थः ॥ २१ ॥ ब्रह्मकायोब्रह्मस्वरूपसुखंतस्यनिषेवणंचेनेच्छति तर्हिउत्कामति नजायतेनैवजन्मप्राप्नोति योगीस्वेच्छयाकैवल्यंवाब्रह्मलोकंवागच्छतिनतुसंसारंप्राप्नोतीत्यर्थः मार्गस्थःदेवयानमार्गस्थः श्रीमद्भागवतेप्येतद्वर्तित्रयदिप्रयास्यन्पारमेष्ठ्यमित्यादिना ॥ २२ ॥ आत्मबुद्ध्यातत्त्वसाक्षात्कारेण विरजःरजोगुणयुक्तंकार्यब्रह्मभावरूपंआपेक्षिकंअमृतं यथाहुः आभूतसंप्लवंस्थानममृतत्वंहिभाष्यतइति तदन्यद्विरजःआत्यंतिकममृतंसमास्थायसम्यगास्थायविषयीकृत्यशांतीभूतोनिष्कामः निरामयःजरामरणवर्जितः विशुद्धंनिष्कलंआत्मानंप्रतिपद्यते

सर्वेतस्यामवस्थायांसर्वत्यागरुतःसुखं ॥ निरिच्छस्यजतिप्राणान्ब्राह्मींसंविशतेतनुं ॥ २१ ॥ अथवानेच्छतेतत्रब्रह्मकायनिषेवणं ॥ उत्कामतिचमार्गस्थो नैवक्वचमजायते ॥ २२ ॥ आत्मबुद्ध्यासमास्थायशांतीभूतोनिरामयः ॥ अमृतंविरजःशुद्धमात्मानंप्रतिपद्यते ॥ २३ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति०मो०
प०जापकोपाख्यानेषणवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९६ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिरउवाच गतीनामुत्तमप्राप्तिःकथिताजापकेष्विह ॥ एकैवैषागतिस्तेषामुतयांत्यपरामपि ॥ १ ॥ भीष्मउवाच शृणुष्वावहितोराजन्जापकानांगतिंविभो ॥ यथागच्छंतिनिरयाननेकान्पुरुषर्षभ ॥ २ ॥ यथोक्तपूर्वपूर्वयोनामुतिष्ठतिजापकः ॥ एकदेशक्रियश्चात्रनिरयंसचगच्छति ॥ ३ ॥ अवमानेनकुरुतेनप्रीयतिनदृष्यति ॥ ईदृशोजापकोयातिनिरयंनात्रसंशयः ॥ ४ ॥ अहंकारकृतश्चैवसर्वेनिरयगामिनः ॥ परावमानीपुरुषोभवितानिरयोपगः ॥ ५ ॥ अभिध्यापूर्वकंजप्यंकुरुतेयश्चमोहितः ॥ यत्रास्यरागःपततितत्रतत्रोपपद्यते ॥ ६ ॥ अथैश्वर्यप्रवृत्तेषुजापकस्तत्ररज्यते ॥ सएवनिरयस्तस्यनासौतस्मात्प्रमुच्यते ॥ ७ ॥ रागेणजापकोजप्यंकुरुतेतत्रमोहितः ॥ यत्रास्यरागःपततितत्रतत्रोपपद्यते ॥ ८ ॥

॥ १३ ॥ इतिशांति०मो०नै०भा०षणवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ जापकानांयोगसिद्धिप्राप्तिद्वाराजरामरणराहित्यंइच्छयादेहत्यागोब्रह्मलोकंप्रतिगमनंविशुद्धकैवल्यंचेत्युक्तं इतोपिअन्याकाचित्तेषांगतिरस्तीतिपृच्छति गतीनामिति प्राप्तिःगतिः ॥ १ ॥ इतोऽन्याःगतयःपूर्वोक्तगतितोहीनाइतिसूचयन्तासुनिरयपदंप्रयुंजानएवोत्तरयति शृणुष्वेति ॥ २ ॥ एकदेशेति अपूर्णांगजपपरइत्यर्थः ॥ ३ ॥ अवमानेनअश्रद्धया जपेप्रीत्यादिरहितः ॥ ४ ॥ अहंकारकृतःदर्पवतः पुरुषःजापकः ॥ ५ ॥ अभिध्याफलाभिसंधिः यत्रफलेरागःप्रीतिः तत्रतत्फलभोगनिमित्तंउपपद्यतेयोग्यदेहंप्राप्नोति ॥ ६ ॥ ऐश्वर्यंअणिमादिकंतस्यप्रवृत्तानिप्रवृत्तयस्तेषुप्रवर्त्तमानेष्वणिमादिष्वित्यर्थः सएवतत्ररागएव ॥ ७ ॥ तत्रऐश्वर्यविषयेरागेणमोहितः ॥ ८ ॥